

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
Рех. 16/15
Дана 10. јула 2015. године
Београд
Тимочка бр. 15

ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ, судија Снежана Савић Сабљић, судија појединац, у правној ствари подносиоца захтева ЊКВ Престолонаследника Александра Петра Карађорђевића, краљевски двор 11040 Београд, чији је пуномоћник, Ђорђе Туришић, адвокат из Београда, улица Крунска 60, ради законске рехабилитације **ЊКВ пок. Краља Петра II Карађорђевића** (Петар Александра Карађорђевића), против противника предлагача Републике Србије, коју заступа ВЈТ у Београду, Савска 17, ван рочишта, дана 10.07.2015. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ захтев за рехабилитацију, поднет од стране **ЊКВ Престолонаследника Александра Петра Карађорђевића**, ради законске рехабилитације **ЊКВ пок. Краља Петра II Карађорђевића** (Петар Александра Карађорђевића).

РЕХАБИЛИТУЈЕ СЕ се по сили закона **ЊКВ пок. Краљ Петар II Карађорђевић**, рођен 06.09.1923. године у Београду, преминуо 03.11.1970. године у Денверу – Савезна држава Колорадо –САД.

УТВРЂУЈЕ СЕ да је **НИШТАВ** Указ - У бр. 392 од 08.03.1947. Председништва Президијума Народне Скупштине ФНРЈ, у односу на рехабилитовано лице **ЊКВ пок. Краља Петра II Карађорђевића** од тренутка доношења, као и да су **НИШТАВЕ** све правне последице ове одлуке укључујући и казну конфискације имовине.

Образложење

Подносилац захтева за рехабилитацију, **ЊКВ Престолонаследник Александар Петра Карађорђевића**, поднео је предлог у коме је тражио рехабилитацију **ЊКВ Краља Петра II Карађорђевића**, обзиром да је Указом Председништва Президијума од 08.03.1947.године, одузето држављанство ФНРЈ овом лицу и конфискована целокупна имовина. Законом о укидању Указа, укинут је Указ - У број 392 од 08.03. 1947. Закон о рехабилитацији („Службени гласник“ бр. 92/11) став 5 прописује, да се по сили закона

рехабилитују и лица којима је Указом Председништва Президијума Народне скупштине ФНРЈ - У бр. 392 од 08.03.1947. године укинута држављанство и конфискована целокупна имовина. Члан 4 став 2 Закона о рехабилитацији, прописује, да у случају рехабилитације по сили закона (законска рехабилитација) суд доноси одлуку којом утврђује да је лице рехабилитовано по сили закона. Подносилац захтева је син покојног Краља Петра II Карађорђевића (Петра Александра Карађорђевић), па има право на подношење захтева, према члану 7 тачка 2 Закона о рехабилитацији. С тога предлаже да суд поведеном поступку донесе решење, којим се утврђује да је ЊКВ Краљ Петар II Карађорђевић рехабилитован по закону.

Одлучујући о поднетом захтеву, суд је извео све предложене доказе, па је оценом истих, примењујући одредбу члана 8 ЗПП-а, у вези члана 30 став 2 Закона о ванпарничном поступку, одлучио као у изреци решења.

У смислу одредбе члана 7 и 9 Закона о рехабилитацији („Службени гласник РС“ број 92/11), суд је утврдио да је поднети захтев благовремен, као и да је подносилац захтева легитимисан за покретање овог поступка и заинтересован за рехабилитацију свога оца, ЊКВ Петра II Карађорђевића, из личних, породичних и историјских разлога.

Читањем указа - У број 392 од 08.03. 1947. године, утврђено је, да је на основу члана 16 став 3 и члана 17 став 2 Закона о држављанству ФНРЈ од 01.07.1946. године и на основу члана 14 став 3 Закона о врстама казне од 14.08.1946. године, а у вези члана 4 тачка 23 Закона о Президијуму Народне скупштине ФНРЈ, Председништво Президијума Народне скупштине ФНРЈ, одузело држављанство ФНРЈ и конфисковало имовину: Петру Александра Карађорђевића, Александру Петра Карађорђевића, Томиславу Александра Карађорђевића, Андреју Александра Карађорђевића, Марији Александра Карађорђевића, Павлу Арсена Карађорђевића, Олги Павла Карађорђевића, Александру Павла Карађорђевића, Николи Павла Карађорђевића и Јелисавети Павла Карађорђевића. Наведено је да се сва лица налазе у иностранству, а да се спровођење ове одлуке поверава Влади ФНРЈ.

Читањем извода из МК рођених, за матично подручје Савски венац под текућим бројем 1642 за годину 2009. утврђено је, да је извршен упис рођења Александра Карађорђевића, који је рођен 17.07.1945. године у Лондону, Велика Британија, од оца Петра Карађорђевића и мајке Александре Карађорђевић.

На тражење суда за доставу извода из МК рођених и МК умрлих за лице чија се рехабилитација тражи, пуномоћник предлагача је навео да у МК рођених СО Савски венац у Београду ни у било којој другој матичној књизи рођених у Београду, није извршен упис у књигу рођења ЊКВ Краља Петра II Карађорђевића. С тога је достављен лекарски извештај од 06.09.1923. године из кога се утврђује да је ЊКВ Краљица Марија дана 06.09.1923. године, родила здраво мушко дете. У Архиви СПЦ, нема црквене књиге рођених дворске цркве Светог оца Николаја. Опште је познато да је ЊКВ Петар II Карађорђевић, рођен 06.09.1923 године у Београду од оца ЊКВ Краља Александра I Карађорђевић и мајке ЊКВ Краљице Марије Карађорђевић, који се дан, посебно после убиства његовог оца, Краља Александра I Карађорђевића, редовно обележавао. У односу на захтев, да се достави извод из МК умрлих у Србији, наводи да у МК умрлих није уписана смрт ЊКВ Краља Петра II који је умро 3. новембра 1970 у Денверу САД, Савезна држава Колорадо. Стога је достављено уверење о смрти издато од стране државе Колорадо од 09.11.1970. године са аптилом и преводом на српски језик од стране судског преводиоца. Дана 26. маја 2013.

године на основу овог документа су посмртни остаци ЊКВ Краља Петра II пренети из САД, а дана 26. маја 2013. године приликом државне сахране, сахрањен је на Опленцу.

Читањем лекарског извештаја од 06.09.1923. године, сачињеног у краљевском двору у Београду-јутро 06.09.1923. утврђено је, да су заступник председника Савета министар саобраћаја и Министар правде позвани од ЊКВ краља Срба, Хрвата и Словенаца, Александра I Карађорђевића, да присуствују порођају ЊКВ Краљице Марије, када су се уверили да је ЊКВ краљица Марија супруга ЊКВ Срба, Хрвата и Словенаца, Александра I Карађорђевића, родила здраво мушко дете - 06.09.1923. године, у 02,55 часова.

Читањем овереног превода Уверења о смрти, издат од стране матичара државе Колорадо од 26.05.2013. године, утврђено је, да је датум смрти покојника Петра Петровића - 03.11.1970. године, (опште је позната чињеница, да је ЊКВ Петар II Карађорђевић, преминуо под псеудонимом Петар Петровић).

Одредбом члана 1 Закона о рехабилитацији („Службени гласник РС“ број 92/11), прописано је да се рехабилитују лица која су из политичких, верских, националних и идеолошких разлога лишена живота, слободе или других права до дана ступања на снагу овог закона на територији РС без судске или административне одлуке, и изван територије РС без судске или административне одлуке војних и других југословенских органа ако су имала или имају пребивалиште на територији РС или држављанство РС, судском или административном одлуком органа РС, судском или административном одлуком војних и других југословенских органа ако су имала или имају пребивалиште на територији РС или држављанство РС. Одредбом члана 14 став 3 Закона о рехабилитацији прописано је да у захтевима за рехабилитацију из члана 1 став 1 тачка 3 и 4 овог закона осим захтева лица из става 1 овог члана суд одлучује у двостраначком поступку по правилима ванпарничног поступка, а као други учесник у поступку обавезно учествује Република Србија коју заступа надлежни јавни тужилац.

Полазећи од напред изведених доказа и утврђеног чињеничног стања, овај суд је нашао да је основан захтев за судску рехабилитацију ЊКВ Петра II Карађорђевића.

Наиме, Указом У број 392 од 08.03. 1947. године, на основу члана 16 став 3 и члана 17 став 2 Закона о држављанству ФНРЈ од 01.07.1946. године и на основу члана 14 став 3 Закона о врстама казне од 14.08.1946. године у вези члана 4 тачка 23 Закона о президијуму народне скупштине ФНРЈ, Представништво Президијума ФНРЈ одузело је држављанство и конфисковало имовину члановима породице Карађорђевића, па тако и ЊКВ Петру II Карађорђевићу, а одлука је донета на основу члана 16 став 3 Закона о држављанству у којем је наведено да се држављанство може одузети сваком држављанину ФНРЈ који је у иностранству својим радом или у време рата, наносио штету народним и државним интересима ФНРЈ, или у време рата наносио штету, тако што је одбијао да врши грађанске дужности, а у члану 17 истог закона је наведено да се по ставу 3 наведеног члана држављанство одузима судском пресудом у случајевима нарочито предвиђеним законом, или одлуком Президијума Народне скупштине ФНРЈ.

Код изнетог суд је нашао да је наведена одлука донета без претходно спроведеног поступка којим би се утврдило да је лице чија се рехабилитација тражи, за време рата наносила штету народним и државним интересима ФНРЈ, или да је на било који начин одбијао да врши грађанске дужности. На основу изнетог, следи да ЊКВ краљу Петру II Карађорђевићу, није дата могућност да изнесе своју одбрану, није му дато право на правни

лек, а одлука није била образложена. Указом је наведено, да се сва лица налазе у иностранству. Дакле, одлука је донет уз повреду основних процесних гаранција, што је са становништва демократског и савременог права неприхватљиво. Иако је тада била предвиђена могућност вођења и судског поступка, одлука је донета у административном поступку.

Из свега изнетог следи, да је ЊКВ краљ Петар II Карађорђевић, био жртва прогона и насиља политичке и идеолошке нетрпелјивости, који је вршен од тадашње власти према политички неподобним лицима, што сведочи о њеној ауторитарној природи и потреби да се наметне идеологија владајуће класе. Поменути Указом из 1947. године, ЊКВ краљ Петар II Карађорђевић, био је лишен основних људских права и слобода, као што су право на држављанство, право гласа и право на имовину, дакле права и слобода која су гарантована свим међународним конвенцијама и декларацијама, међународним актима о слободама и правима, која су ратификована од стране Републике Србије и која су на тај начин постала део унутрашњег права. Није доживео да буду поништене правне последице наведене одлуке, умро је са знањем о чињеници неправде која му је нанета и која се није могла отклонити.

Полазећи од наведених разлога, овај суд је уважио захтев за рехабилитацију ЊКВ пок. Краља Петра II Карађорђевића, који је поднео његов син - ЊКВ Александар Карађорђевић и донео одлуку, да се пок. Краљ Петар II Карађорђевић рехабилитује по сили закона и да је ништав – Указа председништва Президијума народне скупштине ФНРЈ бр. 392 од 08.03.1947. године у односу на ЊКВ и да су ништаве све правне последице ове одлуке од тренутка доношења. Наиме, Законом о рехабилитацији („Службени гласник“ бр. 92/11 став 5 прописује, да се по сили закона рехабилитују и лица којима је Указом Председништва Президијума Народне скупштине ФНРЈ У бр. 392 од 08.03.1947. године укинута држављанство и конфискована целокупна имовина. Чланом 4 став 2 Закона о рехабилитацији, прописује се да у случају рехабилитације по сили закона (законска рехабилитација) суд доноси одлуку којом утврђује да је лице рехабилитовано по сили закона.

На основу члана 17 у вези члана 5 Закона о рехабилитацији, Виши суд је одлучено као у изреци овог решења.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:
Против овог решења може се изјавити
жалба Апелационом суду у Београду,
преко овог суда, у року од 30 дана од
дана пријема истог.

Судија,
Снежана Сабљић Савић

ЉА

Шеф одсека судске писарнице
